

ལྷ་མའི་ལྷ་རི་བྱང་རི་སྒོ་ལྷང་ལྷོན་ཤིང་གིས་བརྒྱན་པ།

ཐུན་མཐུད་འཕེལ་བྱས།

ལྷ་མའི་མང་ཆོག་མཆོར་ཤོད་ཁྱེད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་ལ་འཕྲུལ་
ཤོག་གང་འདྲ་བྱུང་མིན་སྐོར་འདྲི་སྐབས། “རི་སྐོར་གིང་གི་……
ཆགས་འདུག”ཅེས་པའི་ལན་དེ་ལས་མང་ཆོག་མཆོག་གི་ཁོར་ལུག་
དང་སྐྱིད་སྐྱུང་གང་ལེགས་མཆོར་བྱེད།

ལྷ་མ་ཉི་ཤེས་གཞུང་འི་དབང་ཆའགས་པ་དང་། སྤྱིད་ཆུ་
 བཅད་པ་དང་དུ་ཆུག་ཅིང་། རོགས་གཉིས་ནི་ལྷ་མ་ཉི་ཤེས་
 བའི་ལྷོ་འི་དང་འབྱེད་འེ་འེད་། སྤྱི་བཅད་པ་དང་པོ་ལོ་ལྷ་མ་ཉི་ཤེས་
 རོགས་ལྷ་མ་ཉི་ཤེས་འེ་འེད་གནས་པའི་ལྷོ་འི་དང་ལྷ་མ་ཉི་ཤེས་འབྱེད་
 གཉིས་སྤྱིད་ཆུ་མ་པར་ཆོད་ནས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མུང་ལྷོ་
 རྟེན་པ་ལྷ་མ་ཉི་ཤེས་། མཐོང་མ་འེ་འེད་པའི་ལྷོ་བཅད་ཆོད་
 ཆོད་དུ་ཆུགས་པའི་དང་པོ་ལྷ་མ་ཉི་ཤེས་ལོ་ལྷ་མ་ཉི་ཤེས་ལོ་ལྷ་མ་ཉི་ཤེས་
 འེ་འེད་ལོ་ལྷ་མ་ཉི་ཤེས་པའི་དང་པོ་ལྷ་མ་ཉི་ཤེས་ལོ་ལྷ་མ་ཉི་ཤེས་
 འེད་པ་ཆའགས་ཀྱི་སྤྱིད་ཆུ་མ་པར་ཆོད་ཆོད་ལོ་ལྷ་མ་ཉི་ཤེས་
 འེད་པའི་ལྷོ་འི་དང་པོ་ལྷ་མ་ཉི་ཤེས་ལོ་ལྷ་མ་ཉི་ཤེས་ལོ་ལྷ་མ་ཉི་ཤེས་
 པའི་ལྷོ་འི་དང་པོ་ལྷ་མ་ཉི་ཤེས་ལོ་ལྷ་མ་ཉི་ཤེས་

ལོ་10ལྷན་ཅན་གྱི་གོང་རིམ་དོན་འདིར་“ལུང་མ་སྐབས་ཚུ་
 རྩི་གིང་གང་ཡང་མེད་པ་ས་མཐོང་བ་ཅན་གྱིས་སྒྲིབ་འཕེལ་མི་
 གཏུབ་ཅེས་ལྟ་སེའི་གྲང་མིཆོས་སྒྲོན་གྱིས་ཕྱིར་དྭགས་བྱེད་བཞིན་”
 དཀའ།

[illegible][illegible]

ལྷ་མོ་ཤར་ཁྱེད་སྟོན་ལུང་བདད་ཆེན་ཆུས་ཀྱི་ཤེལ་དཀར་...
 འི་ཉི་མོ་ཆད་འི་ཆོད་ཅིག་ཡིན་པས་ནོར་ལྷག་ཀྱང་འཆོ...
 གནས་ཀྱིད་ཁག་པོ་ཡོད། ས་གནས་དེ་གའི་ཤར་མིས་སྟོ... 10
 ལྷ་ག་ཅོས་འི་དེ་ཉི་མོ་གཅིག་ལྷ་ར་ཆུ་ཤིང་སྟོན་མེད་ཀྱིས་ཤིང་...
 འདྲུག་ས་གནས་བཟོ་བྱས་པ་བརྟུན། ད་ཆ་དེ་ཤིང་དཔལ་...
 པའདད་པའི་དུས་ཆེན་གསུ་དེ་གར་ཡང་འདྲུ་ལྷ་དམོས་ཀྱིས་...
 པའལ་པས་ནས་དེ་ཤིང་གི་ཉམས་འལུར་ཡོད་ས་སུ་མཛད་ན་གྱི...
 ཡོད།

མེལ་དྲུག་རྩི་མཚན་ཞིང་གཟུང་བཟུང་མེལ་ལ་བརྟེན་.....
 བཟུང་མེལ་འདི་དུ་ལྷོད་པར་དུ་མཚན་ཅིང་དེ་འདྲེས་ལྟོ་ཡོད།
 དེར་བརྟེན་ལྷན་གནས་དེ་གཞི་ཤོད་མེལ་འདྲེང་ཟུང་བཟུང་པ་
 རྩིང་། གསལ་འདོད་པམ་ཤིང་འདྲེས་གསལ་ནས་བཟུང་མེལ་
 པའི་མེལ་མེར་ཤོང་ཡོད་དང་། ལུ་ལྷན་ཟུང་ཤིང་ལྷན་མེལ་.....
 མེལ་ཅེན་ཡོད་དང་དེ་བཞིན་མེལ་ནང་ལྷན་གསལ་པའི་མེལ་མེན་.....
 མེལ་ཅེན་འདྲེང་ཟུང་བཟུང་དེ་མེལ་དཔེར་ནས་མེལ་མེན་པ་
 ཡོད་ཤིང་གང་ལྟར་ལྷོད་པ་མཚན་འདྲེང་།

བཤོང་དང་པ་རྩུ་ལྷུ་ལྷི་ཤང་ལྷོ་རྩེ་རྩེ། འཁོར་ཟམ་.....
 པ་རྩུ་རྩེ་རྩེ་ལྷ་པ་ལ་པ་ལ་ནང་ལྷང་ལྷོ་རྩེ་རྩེ་དཔོར་ཆོར་
 ལྷི་འདྲུག་པ་ལ་ལམ་ལྷོ་དུ་ཆོ་རྩུ་ལྷོ་རྩེ། ད་ལྷོ་ནམ་པ་རྩེ་.....
 པ་རྩེ་རྩེ་འཁོར་རྩུ་ལྷོ་པ་ར་རྩེ་ལྷོ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་ལྷོ་.....
 ལྷོ་དཔོར་ནམ་འདྲུག་ལྷི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་.....

ཤེས་དཀར་རིན་ལྷ་སའི་ལྷ་རི་བྱང་རིའི་རྩོམ་ལས་
 ལྷའི་བསྐྱེད་སྤེལ་ཙམ་ཞིག་རེད། བོད་ཀྱི་ཡུང་གཞུང་ཁྲུལ་གྱི་
 གཞི་ཁྱོན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཁམས་འདྲ་གས་སྐྱོང་དང་ཉམས་གསོའི་

མཆོག་ཕྱིད་རའ་བཞིན་གྱི་ལས་གྲུ་སྒྲིག་པ་ཡིན་པའི་རྩྭ་མི་ཕྱང་
 འི་རྩྭ་འཁྱུར་ལས་གྲུ་ལག་བརྟུར་བྱས་པ་ལས་རྩ་ཆ་གསེབ་
 ངང་མཁའ་རྒྱུད་གཙའ་མེལ་སྒྲིགས་ཀྱི་ཐད་སྒྲུབ་མཚན་གྱི་ཕན་
 འབྲས་དྲ་ཅང་ཆེན་པོ་སྤོང་ཡོད་པ་མ་ཟད། མང་ཆོག་གས་.....
 ལའང་སྒྲུབ་མཚན་ལེགས་སྒྲུབ་ཀྱིན་པའི་རྩྭ་དྲ་མལ་ལ་འཆོམ་པའི་
 འཆོ་བརྒྱུད་རྒྱ་རྒྱུད་ཡོད།

ལྷ་མོ་ཤར་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལམ་དང་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་མོ་
 གང་གཞི་ལ་མང་ཆུང་ཉེས་པོ་རྒྱུད་བྱས་དོན། ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
 བྱང་མིར་རྒྱལ་མཁའ་ཤིང་གསོན་ཆོད་མགོ་བོད་ཆོས་རྒྱལ་
 གསར་གཏོད་དང་ཁ་འབྲལ་ཐབས་ལོད། ལྷ་མོ་དཔེ་མས་
 པའི་ཐད་རྒྱུད་ཆོར་ལག་རྒྱལ་རྒྱུད་རྒྱལ་མ་གཞན་དེ་གའི་
 གནམ་གཤིས་དང་མཁུ་སྟགས་རང་བྱུང་ཆུ་ཁྲི་ལ་དབྱེ་ཞིབ་
 གཏོང་བཅུ་བྱས་ཏེ། ཆོས་ཞིབ་ཆོས་མཁས་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ཤར་
 མིར་རྒྱུ་བར་འཆོས་པའི་ཤིང་ཤིང་གསལ་དང་རྒྱ་སྟོན་བདམས་པ་
 མ་ཟད། ད་དུང་རྒྱ་ཁྲི་རྒྱུ་ལྷ་མོ་ཤར་པའི་ཤིང་ལུས་རྒྱུ་ཤིང་ན་
 ཞིག་ཆས་ཞིག་རྒྱུར་བྱས་པས་མ་རྒྱུ་གཤིན་པོ་ཡོད་པར་བྱས་པ་
 ཆོས་པོ་ཤར་ཡོད།

མེ་ཏིག་དང་ལྷ་སྐྱེ་མིང་བཟང་པ་ལས་སྒྲིལ་མཉམ་ཁོང་.....
 ཡུལ་ལེགས་ལྷ་ཕྱིན་པ་དང་ཡུལ་མིའི་འཆོ་བའི་སྤུས་ཚད་མཐོ་
 ར་ཕྱིན་ཡོད། གངས་གཞི་ལས་མཛད་པ་ལ། 2022ལོ་ནས་.....
 2023ལོའི་བར། ལྷ་སའི་སྤྱི་རྒྱུ་དང་རྒྱ་ལྷན་ལས་ལྷན་.....
 རྒྱུ་རྒྱལ་ལ་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཕྱིན་39.14ལེགས་ལྷ་ཕྱིན་པ་དང་།
 བཀས་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཕྱིན་ཚད་85%ཡན་ཕྱིན་པ། མ་དངུལ་སྤྱོར་.....
 ཏུང་ལྷན་30ལྷ་གཙམ་བཟང་བ། ཞིང་འཕྲོག་མཛད་ཆོག་ས་.....
 བཀས་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཕྱིན་དང་སྤང་མོན་ཕྱིན་ཆོང་ཆོག་ས་ལ་.....
 ལྷ་གས་པར་ཡོང་འབབ་སྤྱོར་ཏུང་ལྷན་16ལྷ་གཙམ་ལྷ་ཕྱིན་བ།
 ལྷ་ཆོག་ས་ལྷ་ཕྱིན་ཚད་སྤྱོར་ཏུང་ལྷན་20ལྷ་གཙམ་ལྷ་ཕྱིན་ཁབ་ས་ཆ་.....
 ལྷ་ལྷན་ལ་སྤྱོད་པར་སྤྲུལ་ཁྲིད་བྱས་ཡོད།

པར་①ཞི་ཉལ་མེད་མེད་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ལས་ཁུལ་2024ལོའི་ལོ་ཁྲོམ་གྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟར་དང་ལེགས་.....
 ང་གི་དཀར་ལོ་ལྟར་ཐང་ཐང་ལོ་ལྟར་གྱི་ལོ་ལྟར་གྱི་ལས་ཁུལ་ལྟར་ཕྱི་ལོ་ལྟར་གྱི་ལས་ཁུལ་.....
 ལྟར་གྱི་ལས་ཁུལ་ལྟར་ཐང་ཐང་ལོ་ལྟར་གྱི་ལོ་ལྟར་གྱི་ལས་ཁུལ་ལྟར་ཕྱི་ལོ་ལྟར་གྱི་ལས་ཁུལ་.....

པར་②ནི་ལྷོ་ཁབ་འདྲེན་གྱི་ཕྱང་ཐིམ་སྤུངས་ལས་གླེང་2024པོའི་རྒྱལ་ཁྲེན་དང་པོའི་ལས་གླེང།
དཀར་རྩེ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆུ་ཁྲེན་གྱི་ཨོང་དཀར་ཡུལ་ཁུལ་གཉིས་པར་ས་གནས་དེ་གི་ཨོང་.....
འི་འཕྲུགས་ནགས་པཛཿཕྱེད་པའི་ནང་།

[illegible]

အသိပညာပေးပို့ရန်အတွက်

— རྩོམ་གྱི་ཁྲིམ་ཐུག་རྒྱུ་ལྟར་ལྟོང་ཆུང་ཏུ་བཏབ་ནས་.....
ཁྲིམ་པ་ཆེན་པོར་སྐུ་ལྷིང་བྱས་པའི་སྐོར་བཤེད་པ།

ಭೂಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರ

ལྷོ་ཁར་ལོང་རྩོད་གི་རྒྱུར་ཁའི་རྒྱགས་
 ཚལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཡུལ་རིང་ལུག་
 པ་དང་། ལྷོ་ཁར་རྒྱུ་མཆོག་གསལ་། ལྷོ་
 ཚད་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་བཅས་ལས་གང་
 བར་རྒྱད་ཤགས་ཆོད་ཡོད། ལྷོ་ཁོང་ན་ན་
 ཚལ་དེ་རྒྱ་ཆོ་རྩོད་གི་མའང་ཁོངས་སུ་གནས་
 པ་དང་གནང་འོའི་ལྷོ་ཁོང་3657ལྷག་
 ཅམ་ཡོད་པ་མ་བཟ། 2023ལོའི་ཟླ་12
 པར་འཛམ་གླིང་ཟིན་ཐོའི་ཁས་ལེན་དཔང་
 འདོན་ལས་ཁྱད་ས་(WRCA)ཀྱིས་“འཛམ་
 ཁྱིང་གི་གཞི་ཁྱོད་ཆེ་སྒོ་ལེ་ལོང་རྩོད་གི་
 ལྷོ་ཁའི་རྒྱགས་ཚལ་”ཡིན་པའི་ཁས་ལེན་
 དཔང་འདོན་བྱས་ཡོད། ད་ཆ་གནང་འོའི་
 ལྷོ་ཁའི་རྒྱགས་ཚལ་དེར་སྤྱོད་པས་གསར་
 པ་རྒྱུས་བཞིན་ཡོད་པས། རྒྱ་ཆོ་རྩོད་གི་
 ཐོན་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་མང་ཆོག་གསལ་
 འབབ་འཕར་ཡོང་བར་སྒྲུབ་ཁྱིད་བྱུབ་པའི་
 ལྷོ་ཁ་ཤགས་གསལ་ཆེན་ཞིག་དུ་གྱུར་ཡོད།

ལྷ་ཆོར་སྒྲུབ་ལ་འདེབས་འཇུགས་ལྷེད་
 སེམས་ལྷ་ཆོར་མོ་དོ་བཀུ་ལྷག་ལ་ཤས་གོང་
 བར་ཁྱུངས་འདེད་ཆོག་ལ། ས་གནས་དེ་
 གཤིས་རྒྱུད་ཁའི་ཤུཅ་བ་སྒྲུབ་ལ་འབྲས་ཤུཆེ་
 བ་དང་འཆོལ་བཅུད་ཤུཅ་སྒྲུམ་ཆོགས་པས་
 གླང་ལྷགས་ཆོད་ཡོད་མོད། འོ་གྲང་རུས་
 ཡུལ་རིང་མོའི་ནང་ཆོར་རིག་དང་མཐུན་
 སེམས་དོ་དམ་དང་ལས་སྒྲོལ་ཞིབ་ཆོར་ཤི།

ལག་རྒྱལ་མི་འདད་པའི་དཔའ་གིས་སྤར་.....
 ཁའི་ཐོན་ལས་སྤར་ནས་བཟུང་རྒྱུ་ཚད་དམའ་.....
 པ་དང་གཞི་ཁྱོད་རྒྱུང་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་.....
 རྒྱལ་པར་གནས་པས་མི་མཐོང་ན་པའི་དཔལ་.....
 འཕྱོར་རིན་ཐང་གང་ལྟར་བཏོན་ཐུབ་མེད།

དཔྱད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེར་འགྱུར་.....
 རྟོག་གཏོང་ཆེད། ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་།
 ལྷ་ཆ་རྒྱུད་གིས་ཕྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཉམ་ལས་.....
 འཛུལ་ཞེས་ཏུར་ཐག་བྱས་ནས་འཕྲི་ཆུ་བ་
 ཆེད་དང་མཉམ་ལས་བྱས་ཏེ། བོད་ཀྱི་ས་

མཆིང་སྤྱད་ཁ་ཞིབ་དབྱུག་སྤྱེད་པ་མཆུགས་.....
 བསམ་སྤྱད་ཁར་ཚོད་ཞིབ་བྱས་པ་ཡེད། མིག་
 མཆིང་བར། སྤྱུལ་ལེགས་ཀྱི་སྤྱད་སྤྱོད་རྒྱང་
 པ་མིག་མཆིང་སྤྱོད་རྒྱང་6ཡེད་ལྷག་པར་
 ལེགས་པ་དང་མས་བྱས་ནས་སྤྱུལ་ལེགས་སྤྱད་.....

ལ་འདྲབས་གནོད་པ་རྩིན་ཏེ་གཞི་མུང་
50 རྒྱུག་ཙམ་བསྐྱར་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་
ཅིག་ཤོས་འགན་ཤིང་འཇུགས་དང་ཀླུ་
ཁངས་འདྲབས་འཇུགས་ཤིགས་ཀྱི་བྱ་
ཐབས་བརྟུན་ཏེ་ཆུ་ཆའི་རྩེར་རྫོང་འདྲབས་
འཇུགས་ཀྱི་ཁྲིན་མུང་ཁྲི་4.3བར་ཆེ་རུ་
བྱང་བ་དང་རྩེར་རྫོང་རྒྱང་ཁྲི་52བྱལ་
པས་ས་ཁྲིང་རྫོང་ཆོང་ཕོ་ཁྲི་3ཁྲིན་པ་མ་
ཟད། ས་གནས་དེའི་ཁྲིང་པ་ཆོང་ལས་

[illegible]

ཕར་འཕེལ་ཆུས་དང་སྟོང་པ་ཆེར་ཕྱིན་པ་
དང་བསྐྱུར་ནས། རྒྱ་ཆེ་རྒྱུ་ལོན་དངུང་
སྤར་ཁའི་ཐོན་ཁུངས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུང་
པའི་རྒྱུ་འབྲས་ལྟ་སྟོང་ལྟོང་ཐོག་ལ་སྟོང་

ལའབ་ལམས་པའི་ཐབས་ལམ་སྤྲོད་པས་རྒྱུ་ཡིད་
ཆེར་བཏང་ཡོད། དུལ་སྐྱོར་བ་ཆོས་དེ་ནས་ས་
ཡོང་རྒྱུ་གི་སྤྲོད་ཁའི་ནུགས་ཆ་ཡིག་ཡིད་
འོང་ནས་བཏང་རྒྱུ་ཁ་ཆོས་པའི་རོ་

མཁུན་མུང་རལ་མུང་ལ་མཁུང་། དེ་དུང་།
སྐར་ཁའི་རིག་གནས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་།
ཡིད་དབང་འཕྲིན་ལྷགས་ཀྱང་མུང་རལ་།
ཟམ་མོ་བྱེད་ཐུབ།
རྒྱལ་ཁོང་གི་སྐར་ཁའི་ཐོག་ལས་དར་།

ལྷུ་མ་བྱུང་བ་དེ་མ་གཅིག་ནས་དེ་གའི་མང་.....
 ཆོག་མ་གྱིད་པ་ལ་འབྱོར་ཡོང་འབབ་མང་དྲ་
 ཕྱིན་པ་མ་ཟད། ཡོང་གཞེས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་
 སྒྲུལ་འདྲེད་གང་མེད་གསལ་ཐེབས་ཡོང།
 གནད་པོའི་སྐྱེ་སྐྱབས་གྱིད་པ་ལ་འབར་བའི་
 ས་ཆ་དེར་སྤྱར་ཁ་འདེབས་པར་བརྟེན་ནས་
 རྒྱ་ཆའི་མི་དམངས་རྒྱམས་དེ་པས་མཛོས་.....
 རྒྱ་གར་ཐུག་པའི་འབྲུང་འབྲུར་ཕྱོགས་སུ་སྐྱོད་
 བཞིན་མཆིས།

[illegible]